
EBA/GL/2015/11

19.08.2015

EBA:s riktlinjer

om bedömning av kreditvärdighet

Innehåll

Avdelning 1 – Efterlevnad och rapporteringsskyldigheter	3
Avdelning 2 – Syfte, tillämpningsområde och definitioner	4
Avdelning 3 – Genomförande	5
Avdelning 4 – Krav i fråga om bedömning av kreditvärdighet	6

Avdelning 1 – Efterlevnad och rapporteringsskyldigheter

Riktlinjernas status

1. Detta dokument innehåller riktlinjer som har utfärdats enligt artikel 16 i förordning (EU) nr 1093/2010¹. I enlighet med artikel 16.3 i förordning (EU) nr 1093/2010 måste behöriga myndigheter och finansinstitut med alla tillgängliga medel försöka följa riktlinjerna.
2. Av riktlinjerna framgår Europeiska bankmyndighetens (EBA) syn på lämplig tillsynspraxis inom det europeiska systemet för finansiell tillsyn eller på hur unionslagstiftningen ska tillämpas inom ett särskilt område. Behöriga myndigheter enligt definitionen i artikel 4.2 i förordning (EU) nr 1093/2010 som berörs av riktlinjerna ska följa dem genom att på lämpligt sätt införliva dem i sin praxis (till exempel genom att ändra sina rättsliga ramar eller tillsynsrutiner), även när riktlinjerna i första hand riktas till finansinstitut.

Rapporteringskrav

3. Enligt artikel 16.3 i förordning (EU) nr 1093/2010 måste de behöriga myndigheterna meddela EBA om de följer eller avser att följa dessa riktlinjer, alternativt ange skälen till att de inte gör det, senast den 19.10.2015. Om någon sådan anmälan inte inkommer inom denna tidsfrist kommer EBA att anse att de behöriga myndigheterna inte följer riktlinjerna. Anmälningar ska lämnas på det formulär som tillhandahålls på EBA:s webbplats till compliance@eba.europa.eu med hänvisningen "EBA/GL/2015/11". Anmälningar ska inges av personer som har befogenhet att rapportera om hur reglerna efterlevs på de behöriga myndigheternas vägnar. Alla förändringar i graden av efterlevnad måste rapporteras till EBA.
4. Anmälningarna kommer att offentliggöras på EBA:s webbplats i enlighet med artikel 16.3.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG (EUT L 331, 15.12.2010, s. 12).

Avdelning 2 – Syfte, tillämpningsområde och definitioner

Syfte och tillämpningsområde

5. Dessa riktlinjer ger närmare anvisningar om de krav som fastställs i artikel 18 och artikel 20.1 i direktiv 2014/17/EU² i samband med bedömningen av konsumenters kreditvärdighet med hänsyn till kreditavtal som omfattas av artikel 3 i direktiv 2014/17/EU.

Adressater

Riktlinjernas adressater

6. Dessa riktlinjer riktar sig till följande adressater:
- Behöriga myndigheter enligt definitionen i artikel 4.2 i förordning (EU) 1093/2010 (EBA-myndigheter) som också är behöriga myndigheter enligt definitionen i artikel 4.22 i direktiv 2014/17/EU. Riktlinjerna är tillämpliga i den utsträckning som dessa myndigheter har getts behörighet att se till att de bestämmelser i direktiv 2014/17/EU som dessa riktlinjer sammanhänger med tillämpas och genomförs.
 - De riktar sig också till finansinstitut enligt definitionen i artikel 4.1 i förordning (EU) 1093/2010 som är kreditgivare enligt definitionen i artikel 4.2 i direktiv 2014/17/EU.

Informationskravens adressater

7. Oberoende av om någon EBA-myndighet uppfyller kraven i punkt 6 a eller inte bör den EBA-myndighet som har utsetts i enlighet med artikel 5 i direktiv 2014/17/EU, om en medlemsstat har utsett fler än en myndighet i enlighet med denna artikel och en av dessa inte är en EBA-myndighet, utan att det inverkar på de nationella arrangemang som görs i enlighet med artikel 5.3 i direktiv 2014/17/EU
- utan dröjsmål informera den andra utsedda myndigheten om dessa riktlinjer och när de träder i kraft,
 - skriftligen uppmana denna myndighet att tillämpa riktlinjerna,
 - skriftligen uppmana denna myndighet att senast två månader efter delgivningen enligt punkt a informera antingen EBA eller EBA-myndigheten om huruvida den tillämpar eller avser att tillämpa dessa riktlinjer och

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/17/EU av den 4 februari 2014 om konsumentkreditavtal som avser bostadsfastighet och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2013/36/EU och förordning (EU) nr 1093/2010 (EUT L 60, 28.2.2014, s. 34).

- d. i tillämpliga fall utan dröjsmål vidarebefordra den information som erhålls enligt punkt c ovan till EBA.

Definitioner

8. Om inte annat anges har de termer som används och definieras i direktiv 2014/17/EU samma betydelse i dessa riktlinjer. Dessutom gäller följande definition i riktlinjerna:

ballongbetalning: det återstående kapitalbelopp som förfaller till betalning när den sista amorteringen av ett lån som inte är helt återbetalat görs.

Uppdragsavtal

9. När en kreditgivares verksamhet helt eller delvis har utkontrakterats till tredje part eller på annat sätt utförs av en annan enhet bör kreditgivaren se till att kraven i CEBS riktlinjer om uppdragsavtal³ uppfylls. Detta gäller särskilt CEBS riktlinje 2, enligt vilken uppdragsgivarens högsta ledning har det yttersta ansvaret för att riskerna med uppdragsavtalet och den verksamhet som läggs ut på entreprenad hanteras på rätt sätt.

Avdelning 3 – Genomförande

Ikraftträdande

10. Dessa riktlinjer gäller från och med den 21 mars 2016, med undantag för informationskraven i punkt 7, som träder i kraft [datumet för publicering på de officiella språken + 1 dag].

³ Se CEBS (2006), *Guidelines on outsourcing*,
<https://www.eba.europa.eu/documents/10180/104404/GL02OutsourcingGuidelines.pdf.pdf>

Avdelning 4 – Krav i fråga om bedömning av kreditvärdighet

Riktlinje 1: Kontroll av konsumentens inkomster

- 1.1 När kreditgivaren bedömer konsumentens förmåga att fullgöra sina skyldigheter enligt kreditavtalet i enlighet med artikel 18 i direktiv 2014/17/EU bör kreditgivaren göra de utredningar och vidta de åtgärder som rimligen kan förväntas för att kontrollera konsumentens underliggande inkomstsituation, inkomsthistorik och förändringar över tiden.
- 1.2 När det gäller konsumenter som är egna företagare eller har säsongsberoende eller av annat skäl oregelbundna inkomster bör kreditgivaren göra de utredningar och vidta de åtgärder som rimligen kan förväntas för att kontrollera uppgifter som sammanhänger med konsumentens förmåga att fullgöra sina skyldigheter enligt kreditavtalet, däribland möjligheterna att generera vinst och styrkande av sådan inkomst genom en opartisk bekräftelse.

Riktlinje 2: Dokumentation och bevarande av uppgifter

- 2.1 Kreditgivaren bör dokumentera alla uppgifter som ligger till grund för beviljandet av bostadslån och spara denna dokumentation minst till dess att kreditavtalet löper ut.
- 2.2 Kreditgivaren bör se till att lämplig dokumentation av de åtgärder som har vidtagits för att kontrollera inkomster finns lätt tillgänglig för de behöriga myndigheterna. Dokumentationen bör minst utvisa den insamlade inkomsthistoriken för varje sökande.

Riktlinje 3: Upptäckt och förhindrande av felaktig information

- 3.1 För att kunna göra tillförlitliga bedömningar av kreditvärdighet bör kreditgivaren utforma lånehandlingarna på ett sådant sätt att man lättare kan upptäcka om och förhindra att konsumenten, kreditgivaren eller en kreditförmedlare lämnar felaktig information.

Riktlinje 4: Bedömning av konsumentens förmåga att fullgöra sina skyldigheter enligt kreditavtalet

- 4.1 Vid bedömningen av konsumentens förmåga att fullgöra sina skyldigheter enligt kreditavtalet bör kreditgivaren ta hänsyn till relevanta faktorer som kan påverka konsumentens förmåga att fullgöra sina skyldigheter utan att det medför orimliga svårigheter eller överskuldssättning. Sådana faktorer kan till exempel vara andra skulder, dessas räntesatser och utestående

kapitalbelopp, bevis för uteblivna betalningar samt skatter och försäkringar som har direkt relevans i sammanhanget om uppgifter om sådana finns.

- 4.2 Kreditgivaren bör fastställa sunda förfaranden för att bedöma konsumentens förmåga att fullgöra sina skyldigheter enligt kreditavtalet och ha en uppdaterad dokumentation av dessa förfaranden. Kreditgivaren bör se över dessa förfaranden med jämna mellanrum.
- 4.3 Om lånets löptid sträcker sig bortom konsumentens förväntade tidpunkt för pensionering bör kreditgivaren ta vederbörlig hänsyn till omfattningen av konsumentens troliga inkomst och hans eller hennes förmåga att fortsätta att fullgöra sina skyldigheter enligt kreditavtalet efter pensioneringen.
- 4.4 Kreditgivaren bör se till att konsumentens förmåga att fullgöra sina skyldigheter enligt kreditavtalet inte är avhängig av en förväntad betydande ökning av konsumentens inkomst som inte är tillräckligt dokumenterad.

Riktlinje 5: Hänsyn till konsumentens utgiftsåtaganden och andra icke-diskretionära utgifter

- 5.1 Vid bedömningen av konsumentens förmåga att fullgöra sina skyldigheter enligt kreditavtalet bör kreditgivaren ta rimlig hänsyn till betalningsåtaganden och andra fasta och nödvändiga utgifter, såsom konsumentens faktiska förpliktelser inklusive vederbörlig hänsyn till konsumentens levnadsomkostnader.

Riktlinje 6: Beaktande av potentiella framtida negativa scenarier

- 6.1 Vid bedömningen av konsumentens förmåga att fullgöra sina skyldigheter enligt kreditavtalet bör kreditgivaren av försiktighetsskäl ta hänsyn till potentiella framtida negativa scenarier, som till exempel lägre inkomst efter pensionering, ökade referensräntesatser för rörliga bostadslån, negativ amortering, ballongbetalningar och uppskjutna betalningar av kapitalbelopp eller räntor.